

Til
Helse Sør-Øst RHF

Vi viser til brev av 2.7.2018 (ref 18/00538-1) med høringsutkast av regional utviklingsplan for Helse Sør-Øst.

Sykehusapotekene HF har gjennomgått utviklingsplanen som vi ser er et godt og nyttig dokument som vi tar med oss i arbeidet med strategi og planer i eget foretak. Med de mål og satsningsområder som er satt i utviklingsplanen savner vi en utdyping av problemstillinger knyttet til legemidler og legemiddelbruk.

Nye og kostbare legemidler utgjør en stadig større del av sykehusenes legemiddelbudsjetter, og stadig flere legemidler overføres til helseforetaksfinansiering. Dette vil i økende grad påvirke sykehusenes økonomi og handlingsrom. Samtidig gir nye legemidler nye og bedre behandlingsmuligheter som kommer pasientene til gode. Utviklingsplanen bør etter vår oppfatning beskrive problemstillinger knyttet til finansiering, oppfølging og bruk av kostbare legemidler generelt, og spesielt innenfor de mest aktuelle sykdoms-/terapiområdene.

Feilbruk av legemidler i og utenfor sykehus er et betydelig problem, og et stort antall av pasientskader i sykehus knyttes til legemiddelfeil. Sykehusets utviklingsplan bør etter vår mening adressere disse problemstillingene og beskrive hvordan man tenker seg å redusere legemiddelfeil gjennom etablering av blant annet lukket legemiddelsløyfe, samstemming av legemiddellister og klinisk-farmasøytisk virksomhet.

Vi har følgende konkrete innspill som vi mener vil styrke pasientbehandlingen:

- Utnyttelse av farmasøytisk kompetanse gjennom hele pasientforløpet («oppgavedeling»)
- De etablerte apotekjenestene «Inhalasjonsveiledning» og «Medisinstart» tas inn i bruker- og pasientopplæring.
- Forskning og innovasjon:
  - Legemidler og klinisk farmasi har en naturlig plass i prosjekter knyttet til big data og kunstig intelligens.
  - Utvikling av beslutningsstøtte ved ordinering av legemidler (for eksempel terapivalg, dose, dobbeltforskrivning, interaksjoner, STOP/NORGEP kriterier mm)
  - Analyseverktøy for risikovurdering av pasienter slik at disse kan velges ut for klinisk farmasi. (IMM)
- Konkretisering av tiltak for pasientsikkerhet
  - Særlig fokus på legemiddelbruk de få pasientene (ca 5%) som står for ca 70% av ressursene på sykehus og som har svært mange reinnleggelse. Disse må identifiseres og tilbys samstemming, legemiddelgjennomgang og en samstemming og samtale ved utskrivning.

Med vennlig hilsen
for Sykehusapotekene HF

Hans-Petter H. Johannessen
Fagdirektør